

Roček: Irácká lekce jak se z Amíků stávají idioti

pz prvnizpravy.cz/zpravy/politika/rocek-iracka-lekce-jak-se-z-amiku-stavaji-idioti

politika

Ve výročí 20 let severoamerikánského útoku na Irák není od věci připomenout: Kdyby americké vedení dalo na názor odborníků na Blízký východ, možná by si tehdejší prezident Bush mladší invazi do Iráku rozmyslel.

František Roček, publicista

20. března 2023 - 02:20

Publicista František Roček v komentáři pro Prvnizpravy.cz upozorňuje: Varováním bylo přinejmenším to, že před útokem na Irák v roce 2003 vojenští odborníci spočítali, že na poválečnou okupaci Iráku bude potřeba půl miliónu vojáků. Koncem února 2003

náčelník generálního štábu generál Eric Shinseki odhadl, že si okupace vyžádá statisíce vojáků. Později počet upřesnil na 400 000 vojáků.

„Po osmačtyřiceti hodinách ho druhý tajemník ministerstva obrany Paul Wolfowitz zkritizoval a označil jeho odhad za střelený od boku. Pentagon chtěl věřit, že okupace si vyžádá asi pětadesát tisíc vojáků.“ (Robert Young Pelton, Oprávnění zabíjet, MF 2008, str. 125)

Vystřízlivění

Invaze do Iráku začala 20. března 2003 a již v polovině dubna 2003 probíhalo v zemi rabování a nastal čas divoké kriminality. Američané proto rychle (již 18. dubna 2003) podepsali první firemní smlouvu na tisíce bezpečnostních kontraktorů (žoldnéřů). Koncem roku 2003 oficiální odhad Pentagonu byl asi 25 000 kontraktorů v Iráku. To však byl teprve začátek. Celkový počet kontraktorů podle některých odhadů (z roku 2007) dosáhl až 100 000.

„Irák je tak největším soukromým vojenským trhem v moderní historii a zároveň testovací základnou pro to, nakolik se vyplatí americké armádě následovat outsourcingový trend.“ Takový byl pohled na žoldnéřský fenomén z pohledu roku 2007. (Jindřich Nový, Pavlína Zapletalová, Nové jevy v činnosti ozbrojených sil – nárůst zapojení PMC a PSC do ozbrojených misí, Vojenské rozhledy, zvláštní číslo, 2007)

Není však možné americkou administrativu šmahem odsuzovat jako stádo blbců. WikiLeaks koncem prosince 2010 zveřejnila z uniklých depeší, že vznikly obrovské škody vůči americké diplomacii chybným rozhodováním v posledních týdnech před válkou v Iráku v roce 2003. Odpovědnost za pookupační období v Iráku tehdy převzalo

Rumsfeldovo ministerstvo obrany a trestuhodně ignorovalo pracně připravené plány ministerstva zahraničí na poinvazní situaci. Pokud by se ujali poválečné revitalizace Iráku lidé z ministerstva zahraničí vycházeli by ze skutečné situace v Iráku. Jenže Rumsfeld a jeho neokonzervativci zvítězili. Vycházeli ve své politické naivitě z toho, že Iráčané přivítají Američany s otevřenou náručí jako osvoboditele. Tím se potvrdilo, že největšími hlupáky v armádě nebývají generálové, ale civilní ministři obrany. Také v iráckém případě civilní ministr Rumsfeld byl generály varován, že všechno může být jinak...

Roček: Válka v Iráku 20 let poté aneb americké fiasko

Nebyli schopni se poučit

Odhady vojenských odborníků kolik bude potřeba okupačních vojáků v Iráku nebyly přehnané. Přes počáteční chyby Američanů ještě nebylo nic ztraceno. Většina Iráčanů v roce 2003 čekala, až USA splní sliby o dodávkách elektřiny, pracovních příležitostech a rekonstrukci země. Jenže okupační správa vršila chybu za chybou a rekonstrukce stagnovala.

Naprostým překvapením byla americká neschopnost poradit si s osvobozeným Irákem. Americká administrativa se projevila jako nekompetentní: **„V červnu 2003 byla ustavena Dočasná koaliční správa (Coalition Provisional Authority, CPA)... Jedním z prvních kroků CPA bylo rozpuštění bezpečnostních složek bývalého režimu a tzv. debathizace Iráku – odstranění členů strany Bath z pozic ve státní správě. To ovšem, vedle ztráty řady kvalifikovaných úředníků, vedlo také ke kolapsu bezpečnosti v zemi,**

vzestupu násilí a růstu odporu proti přítomnosti koaličních sil...“ (eds. Michaela Ježová, Helena Burgrová, Současný Blízký východ, str. 151-152, Barrister a Principal 2011)

Američané odstartovali to, čeho se báli – chaos.

Již v červnu 2003 četné cílené útoky vedly OSN k varování, že dochází k prvním projevům organizovaného povstání. Za útoky nestáli jenom členové poražené Saddámovy strany Baas, ale již i malé skupiny zahraničních džihádistů. (Robert Young Pelton, str. 127)

Žoldáci nebyli spásou

Nejhorším důsledkem okupace Iráku bylo zabíjení civilistů civilisty – civilními žoldáky čili kontraktory.

„Obrovský a rychlý přechod ke svěření bezpečnosti nezávislým kontraktorům zaplavil Irák ozbrojenými muži, kteří zdánlivě pracují jako podpora celkové mise Spojených národů, ale jak nevojenská entita stírají ostrou hranici mezi civilisty a vojáky.“ (Robert Young Pelton, str. 129)

Kontraktori působili jako ochranné jednotky amerických okupačních úřadů, velvyslanectví, ropovodů, elektrických vedení a další infrastruktury a iráckých vládních budov. Shromažďovali také zpravodajské informace, prováděli vzdušný průzkum, se psy hledali výbušniny. Důsledek: Civilní obyvatelstvo se chovalo k civilním kontraktorům jako vůči vojákům. Američané neoficiální boj civilistů (žoldáků) proti civilistům nechtěně legalizovali. Proto kontraktori

(žoldáci) také umírali v palbě, ale nejsou uváděni ve statistikách spojeneckých mrtvých z období irácké války.

Dalším problémem bylo, že při téměř padesátiprocentní nezaměstnanosti Iráčanů západní (převážně americké) firmy, které vydělávaly na rekonstrukci Iráku, si přivázely zahraniční dělníky (např. Nepálce a Filipínce), protože Iráčanům nevěřily. **„Záměr okupační moci využít zisky z těžby irácké ropy na zaplacení těchto cizinců ještě přilil olej do ohně.“** (Robert Young Pelton, str. 128)

Deborah Avantová z Georgie Washington University upozornila, že kontraktoři mohou snadno operovat **„mimo radar médií...
Vojsku se dostává pětikrát větší pozornosti než
kontraktorům.“**

Cynický pohled na válku, která teprve propukne

V článku z 24. 1. 2003 „McDonaldizace Saddáma aneb samozřejmý cíl“ v Britských listech jsem se zabýval tehdejší americkou válečnou propagandou: Podobně jako proti administrativě S. Husajna byly motivovány protesty a rozbíjení výloh (civilní verze bombardování) i proti řetězcům bufetů McDonalds. Saddám a McDonalds mají jedno společné – jsou symbolem něčeho, co je některým lidem nepříjemné.

Americká administrativa využila teroristického útoku z 11. září 2001 proti světovému obchodnímu centru k vyrovnání si různých účtů. K takzvané „McDonaldizaci“ Iráku jsem v článku uvedl:

„Již 12. září 2001 byl ‚McIrák‘ cílem protiteroristické kampaně. Tehdy ještě nikdo z vládních představitelů

neukázal prstem na pravděpodobné osnovatele zločinu. Pouze bývalý ředitel CIA James Woolsey v televizi prohlásil, že podle jeho názoru je za celou akcí Husajnův Irák. (Akcí bylo myšleno nalétnutí teroristů letadly do dvou mrakodrapů v New Yorku a do komplexu Pentagonu. Pozn. autora)

V případě Iráku došlo nakonec k posunu v kategorizaci. Ukázalo se, že Irák nepatří k zemím, které poskytovaly bin Ládinovi základny. Proto byla hrozba Iráku překvalifikována na centrum zla a potenciálního uživatele zbraní hromadného ničení, který musí být zničen dříve, než může s těmito zbraněmi okolní svět vydírat. Od konkrétního podezření ze spolupráce s bin Ládinem se přešlo k distribuci strachu z iráckých zbraní hromadného ničení...“

Tento text vyšel dva měsíce před zahájením války s Irákem a upozorňoval jsem v něm i na nevyhnutelnost útoku: „...***byla již překročena psychologická hranice války – tak dlouho se mluvilo o přípravě na úder, až se zdá samozřejmostí.***“

Islamisté nebyli tak debilní jako Amíci

Blízkovýchodní zpravodajka amerického listu New York Times Rukmini Callimachiová přivezla z Iráku tisíce stránek záznamů teroristické organizace Islámský stát,“ píše se v článku (aktualne.cz +1, 6.2.2020).

Callimachiová o Islámském státu uvedla: „***Byl efektivní v porovnání s tím, co v Iráku existovalo předtím. A to je naprosto klíčové. Islámský stát převzal kontrolu od***

iráckých úřadů, které byly zejména v sunnitských oblastech, jako je město Mosul, zkorumpované a nefunkční...“

Dále uvedla: „... Spousta lidí si myslí, že IS podporuje Saúdská Arábie nebo třeba (americká tajná služba) CIA. Záznamy, které jsem našla, ale dokazují, že si vydělávali desítky milionů dolarů velmi obyčejnými věcmi - stejně jako to dělají Spojené státy nebo Česko. Výběrem daní od lidí a podniků, které měli pod kontrolou. Zemědělstvím. Prodejem ovčího mléka. Mouky.

Právě ten často přehlížený faktor, že když se IS rozšířil, udělal strategické rozhodnutí spoléhat na systém správy, který už existoval. Jednoduše nechali z mešit vyhlásit, že státní úředníci se mají dostavit zpátky do práce.

... když Američané vpadli v roce 2003 do Iráku, udělali přesný opak. Prosadili zákony, na základě nichž byli propuštěni lidé, kteří sloužili předchozí vládě. A aniž by si to uvědomovali, tím zemi doslova vykostili. IS naopak administrativu nechal a začal ji měnit zevnitř.

... Elektrina fungovala dál, odpadky mizely z ulic, z kohoutků tekla voda. Ale dělali jednu malou změnu za druhou, například poslali domů ženské zaměstnankyně, zavřeli školky. Zrušili právní oddělení s tím, že spory se budou řešit podle božího zákona. Muži se nesměli holit.

...velký problém je pochopit, proč se k nim dobrovolně přidávali lidé. Když mluvíte se zahraničními bojovníky z Velké Británie nebo Francie, tak jako první na otázku "proč" řeknou, že měli pocit, že se přidávají k nějaké fungující muslimské utopii. Ke skutečnému islámskému státu, který poskytuje služby, bydlení a jídlo...“

Co k tomu soudruzi a soudružky, bratři a sestry, dodat?

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)

**Líbil se Vám tento článek?
Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem převodem na účet**

Pro platby ze zahraničí: IBANCZ5601000000438974200277
BIC / SWIFT kódKOMBCZPPXXX

Děkujeme, že nás podporujete!